

Kazatel: Josef Hurta

Písně: 277,

Čtení: Mt 6, 5 – 8

Text: Daniel 6, 11

Když se Daniel dověděl, že byl podepsán přípis, vešel do svého domu, kde měl v horní pokoji otevřená okna směrem k Jeruzalému. Třikrát za den klekal na kolena, modlil se a vzdával čest svému Bohu, jako to činil dříve.

Dnes už jen starší generace pamatuje, že za bolševika byla církev pod státním dozorem a u veřejných akcí typu tohoto sborového dne se muselo žádat u okresního tajemníka pro věci církevní o povolení. Církevní tajemníci také navrhovali postih těch duchovních, kteří se odmítali státnímu dozoru podřídit. To připomínám na úvod dnešního kázání, abychom si uvědomili, že příběh, který jsme před chvílí slyšeli se přímo dotýká i naší nedávné minulosti, a kéž by letošní volby jejímu opakování zabránily.

Příběh, který jsme dnes slyšeli je zasazen do doby Perské říše zhruba 500 let před Kristem. Popisuje fungování takzvané konstituční monarchie, kde vládou zákony, jejichž garantem je sice král, ale sám se jimi musí řídit. Tyto zákony však tvoří lidé kolem krále, a tak se do nich promítají různé ideologické, lobbystické či dokonce diskriminační zájmy mocenských struktur. Prostě lidé jsou stále v pokušení zneužití moci. Tak v minulosti vznikly třeba rasistické norimberské zákony nebo zákon o vedoucí úloze jedné strany.

Podívejme se teď ale na hrdinu tohoto příběhu. Je to moudrý muž judského původu, kterému chtěl médský král Darjaveš svěřit vysoký vládní post. Daniel byl schopný, měl čistý trestní rejstřík, byl poctivý, a proto si ho král oblíbil. To se ale nelíbilo ostatním, kteří chtěli mít podíl na vládnoucí moci a potřebovali se Daniela zbavit. Ovšem očernovací kampaň se neměla příliš o co opřít. A tak jediné, co mohli proti Danielovi použít, byla jeho víra v Hospodina.

Šli na to chytře. Každý šéf, ředitel či vládce rád slyší lichotky na svou osobu. Toho využili i Danielovi nepřátelé a začali králi pochlebovat: Ty jsi ten nejlepší král! Ty vyřešíš všechno! Všichni lidé v naší zemi by si to měli uvědomit. Vydej proto zákon, že po dobu jednoho měsíce se nikdo v tvé zemi nesmí obracet v modlitbě k nikomu jinému než k tobě. Kdo by neuposlechl, bude hozen do jámy ke lvům. Přemožen vlastní ješitností podepsal král jimi připravený zákon. V té chvíli ani netušil, že se sám stal nástrojem politických intrik, a že účel zákona je jiný, než on si myslí.

Tak se stalo, že se Daniel svou vírou dostal do konfliktu s lidským zákonodárstvím. Přitom to žádný problém být nemusel. Stačilo, aby se pouze na jediný měsíc vzdal své pravidelné modlitby k Hospodinu. Řeklo by se, takový drobný detail. Takový malý ústupek ze svých zásad. Možná si i my říkáme: To nemůže být problém. Měsíc bez modlitby vydržím celkem v pohodě.

Pro Daniela to problém byl. Tady se totiž ukázalo, co bylo v Danielově životě na prvním místě. Byla to úcta k Pánu Bohu. A ta nemůže být závislá na tom, jestli je to pro mě zrovna výhodné nebo není. Daniel žije na každý den s vírou Hospodina Bohu, který mu dal život, který mu dává všechno potřebné k životu, z jehož milosti tu na světě je. A teď by měl dělat, jako že ho nezná? Jenom proto, aby neměl potíže? Jenom proto, aby si zachoval přízeň krále?

Daniel se ale i v totalitním režimu projevoval svobodně a nepokrytecky. To my jsme si v totalitě mysleli, že stačí, když si uchováme jakousi vnitřní svobodu, a vnějšně že se můžeme klidně modlit třeba ke komunistům. A ještě jsme se podporovali Ježíšovým slovem: Vejdí do pokojíku svého, aby nikdo neviděl, že se modlíš. Jenže to platilo v náboženské společnosti, kde se člověk mohl svou zbožností chlubit. My jsme ovšem byli v pokušení opačného pokrytectví. Abychom nebyli pokládáni za příliš zbožné, raději jsme se tvářili jako bezbožní. Slyšel jsem o jednom evangelíkovi, který se po sametové revoluci chlubil: „Představte si“, říkal, „jak jsem ty komunisty přechytračil. Choval jsem se tak, že za celou tu dobu na mě nepoznali, že jsem křesťan!“ Milí přátelé, to opravdu není dobré svědectví. Ale já jsem na tom nebyl lépe. Abych se vůbec dostal na střední průmyslovou školu, tehdy

ještě prestižní vakuovku, jak se říkalo průmyslové škole elektrotechnické v Rožnově, museli moji rodiče povinně a nepravdivě vyplnit do dotazníku, že jsem nikdy nechodil do náboženství. Stačilo napsat: Do náboženství nechodil, a měl jsem dveře ke vzdělání otevřené. Já se tedy opravdu nemám čím chlubit. A mám za to, že něco z tohoto strachu, že budeme pokládáni za příliš zbožné v nás zůstalo dodnes. Dodnes je nám jaksi proti srsti se veřejně modlit a svobodně projevovat svoji zbožnost. A řekl bych že zvláště v ČCE, kde všechny projevy osobní zbožnosti bývaly často považovány tak trochu za falešné. Muslim zpravidla nemá problém vytáhnout kdekoliv svůj modlitební kobereček, zatímco my se bojíme jen pomodlit, abychom někoho nepohoršovali. I to je forma pokrytectví. Inu, strachy se mění.

Daniel sice také vešel do svého pokojíku, ale nezavřel se tam. Udělal pravý opak. Otevřel okno. „Když se Daniel dověděl, že byl podepsán přípis, vešel do svého domu, kde měl v horním pokoji otevřená okna směrem k Jeruzalému. Třikrát za den klekal na kolena, modlil se a vzdával čest svému Bohu, jako to činíval dříve.“ Vlastně vůbec nebral ohled na to, že ho pod oknem odposlouchávají tajní královští satrapové, kteří pak králi donášeli, že se Daniel zákonu nepodrobil. Možná, že se dokonce modlil na protest proti takovému zákonu. Pro vládnoucí stranu může být i obyčejný modlitebník společensky nebezpečný, protože ostatní by ho mohli následovat a také se začít chovat vůči královským výnosům svobodně. Proto komunismus zaháněl lidi do kostelů podobně jako do ústavů lidí postižené.

Za porušení zákona byl Daniel pochopitelně potrestán. Byl vhozen do jámy se lvy a otvor jámy uzavřeli velkým kamenem, který ještě zapečetili. Vskutku nevím, co je horší trest, jestli být vláčen a roztrhán divou zvěří nebo být uvržen do kotelny s rozpáleným ohništěm, jako se to v podobném případě stalo Danielovým kamarádům.

Ráno král spěchal k jámě, nechal odvalit kámen, kterým byla jáma přikryta a zavolal dovnitř: „Danieli, dokázal tě Bůh, kterého stále uctíváš, zachránit před lvy?“ A z jámy se ozval Daniel: „Králi, na věky buď živ. Můj Bůh poslal svého anděla a zavřel těm lvům ústa. Takže mi neublížili.“

Možná tady někomu naskočí novozákonní asociace: Dáblovi, který kolem věřících obchází jako lev řvoucí, hledaje, koho by sežral, sklaplo. Dábel tu prohrál. Když byl odvalen kámen z té jámy smrti, tak tam nebyla mrtvola, ale živý Daniel. Podobně když byl odvalen kámen z hrobu Ježíšova, tak tam nebyla mrtvola, ale živý Ježíš Kristus. To je závěr, který vidí víra. Věřit Bohu totiž znamená vidět to, co jinak vidět není, nad čím každý kroučí hlavou, co považují druzí za bláznovství a nesmysl. Věřit Bohu, když ani nevím, kde je. Nebo modlit se, když za to hrozí trest smrti. Nebo se držet víry, která mi nepřináší jenom potěšení, ale také působí těžkosti. Někdo řekne, to bych byl blázen, kdybych to dělal. Ale víra odpoví: Uvidíme, na kom si ďábel vyláme zuby a koho nakonec sežere.

Modlitba: *Kriste Ježíši, ty ses nechal i ukřižovat, abys ukázal lidem cestu k životu, kterému říkáme věčný. Prosíme, zbav nás strachu z protivenství a dej nám odvahu víry následovat tě s důvěrou ve tvé vítězství. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Náš Pane, vyslyš svou církev, která k tobě vzbíží. Modlíme se teď k tobě, protože ty znáš naše potřeby, přání a touhy. Tobě na nás záleží a my víme, že ty chceš, abychom se cítili přijímaní, milovaní a požehnaní. My si ale přejeme, aby to tak prožívali i naši blízcí, lidé kolem nás, lidé v Česku, na Ukrajině, v Izraeli i v Palestině, v Holandsku i na Kubě i kdekoli jinde. V zemích, kde je válka i v zemích, kde je mír. V zemích, kde je chudoba i v zemích, kde lidé žijí v nadbytku. Ty víš, Pane, s čím se lidé ve světě potýkají. Každá generace prožívá své specifické problémy a starosti. Pane náš, tobě s důvěrou svěřujeme své nemocné, prosíme za ty, které čeká léčba nebo operace. Modlíme se za děti, za mládež a studenty, kteří přijdou po prázdninách do školy. Prosíme, abys jim požehnal, stejně tak učitelům, i těm našim v neděle. Prosíme za sborovou práci, za naše plány a vize, abys ty sám určoval směr, kam napřáhnout síly, a na co se zaměřit. Prosíme za letošní volby. Nejen ty parlamentní, ale i naše sborové volby nového staršovstva. Prosíme za mír a ve světě a pokoj v mezilidských vztazích. Do tvých rukou klademe příští dny a měsíce. Amen.*